

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο «Ο
περί Αποβλήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021»**

Παρόντες:

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Νίκος Κέττηρος	Μαρίνα Νικολάου
Πρόδρομος Αλαμπρίτης	Χρίστος Ορφανίδης
Σάβια Ορφανίδου	Χρύσανθος Σαββίδης
Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 12^{ης} Ιανουαρίου 2022 και της 2^{ας} Μαρτίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Διευθυντής του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Green Dot (Cyprus) Public Co Ltd, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ) και του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cypria). Η Επίτροπος Περιβάλλοντος, το Γενικό Λογιστήριο, το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) και οι Σύμβουλοι Επικοινωνίας ΓΝΩΡΑ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής, διαβίβασαν, ωστόσο, στην επιτροπή γραπτώς τις εισηγήσεις τους. Το Υπουργείο Εσωτερικών, το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και η Συμβουλευτική

Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων (ΣΕΔΑ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Λίνος Παπαγιάννης και Μιχάλης Γιακουμή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αποβλήτων Νόμου, ώστε να επιτευχθεί η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2019/904 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουνίου 2019 σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον» (στο εξής καλούμενη «η Οδηγία»).

Ειδικότερα, με το υπό εξέταση νομοσχέδιο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά ορισμένων πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης, όπως είναι για παράδειγμα τα μαχαιροπίρουνα, τα καλαμάκια και οι μπατονέτες, καθώς και προϊόντων από οξοδιασπώμενη πλαστική ύλη.
2. Υποχρέωση για λήψη μέτρων, με στόχο τη μείωση της κατανάλωσης ορισμένων πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης για τα οποία δεν υφίστανται εναλλακτικές επιλογές.
3. Επιβολή συγκεκριμένων απαιτήσεων σε σχέση με ορισμένα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης, όπως για παράδειγμα συγκεκριμένων ποσοστών περιεκτικότητας ανακυκλωμένου υλικού σε αυτά, καθώς και απαιτήσεων σε σχέση με τη σήμανση και/ή τον σχεδιασμό αυτών.
4. Υποχρέωση συμμετοχής σε συστήματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού σε σχέση με ορισμένα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης.
5. Καθιέρωση χωριστής συλλογής για ανακύκλωση ορισμένων πλαστικών προϊόντων.

6. Υποχρέωση υποβολής ετήσιων εκθέσεων και πληροφοριών για ορισμένα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης.
7. Λήψη σχετικών μέτρων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των καταναλωτών, καθώς και παροχή κινήτρων για διαμόρφωση υπεύθυνης καταναλωτικής συμπεριφοράς με στόχο τη μείωση της χρήσης ορισμένων πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για σκοπούς μεταφοράς στην εθνική νομοθεσία των προνοιών της σχετικής Οδηγίας, με σκοπό τη θέσπιση μέτρων για την πρόληψη και μείωση των επιπτώσεων της χρήσης ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον και στην ανθρώπινη υγεία, καθώς και για τη μετάβαση σε μία κυκλική οικονομία με καινοτόμα και βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα, προϊόντα και υλικά.

Σημειώνεται ότι η μεταφορά της σχετικής Οδηγίας στην εθνική έννομη τάξη κρίνεται επείγουσα, καθότι η χρονική δέσμευση που τέθηκε για την υιοθέτηση των προνοιών της από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν μέχρι την 3^η Ιουλίου 2021, ωστόσο το νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή μετά τη λήξη της υπό αναφορά προθεσμίας και συγκεκριμένα την 3^η Δεκεμβρίου 2021. Συναφώς, λόγω του ότι η εν λόγω προθεσμία έχει παρέλθει, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε προειδοποιητική επιστολή στη Δημοκρατία συνεπεία της καθυστέρησης της εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου οι εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων φορέων συμφώνησαν καταρχήν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, ωστόσο εξέφρασαν επιφυλάξεις σε σχέση με συγκεκριμένες πρόνοιές του και ως εκ τούτου κατέθεσαν στην επιτροπή σχετικά υπομνήματα με τις θέσεις και/ή τις εισηγήσεις τους.

Ειδικότερα, η Επίτροπος Περιβάλλοντος και οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ επισήμαναν στην επιτροπή την απουσία πρόβλεψης χρονικού διαστήματος εντός του οποίου θα είναι επιτρεπτή η διαθεσιμότητα στην αγορά του αποθέματος πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης, των οποίων η πώληση απαγορεύεται μετά την 3^η Ιουλίου 2021 δυνάμει της σχετικής Οδηγίας. Ειδικότερα, η Επίτροπος Περιβάλλοντος εισηγήθηκε στην επιτροπή όπως προβλεφθεί προθεσμία έξι (6) μηνών για την εξάντληση του εν λόγω αποθέματος, ενώ οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ εισηγήθηκαν όπως η διάθεση των εν λόγω προϊόντων επιτραπεί για ακόμη μία τουριστική περίοδο, με σκοπό την εξάντληση του αποθέματος που διατηρείται από τους πωλητές αυτών.

Ο εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων Κύπρου εξέφρασε στην επιτροπή την ανάγκη αφενός διασαφήνισης του ρόλου που θα επιτελούν οι αρχές τοπικής διοίκησης στην εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων και αφετέρου συμμετοχής των ενδιαφερόμενων/εμπλεκόμενων μερών στη διαδικασία ορισμού των οικονομικών συνεισφορών για τον καθαρισμό απορριμμάτων που προέρχονται από τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης που προβλέπονται στο προτεινόμενο παράρτημα.

Περαιτέρω, οι κυριότερες επιφυλάξεις που εκφράστηκαν από τον εκπρόσωπο της ΟΠΟΚ αφορούν πρόνοιες του υπό εξέταση νομοσχεδίου που παρέχουν στην αρμόδια αρχή αφενός διακριτική ευχέρεια να καθορίζει το περιεχόμενο των μέτρων που καταρτίζονται για επίτευξη της μείωσης της κατανάλωσης των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που προβλέπονται στο σχετικό παράρτημα, αφετέρου διαζευκτική επιλογή μεταξύ των προβλεπόμενων ενεργειών για επίτευξη των στόχων, με σκοπό τη διασφάλιση της χωριστής συλλογής για ανακύκλωση πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που προβλέπονται στο προτεινόμενο νέο παράρτημα.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου, η επιτροπή εξέφρασε επιφυλάξεις/παρατηρήσεις σχετικά με πρόνοιες του νομοσχεδίου που αφορούν τα πιο κάτω θέματα:

1. Απουσία πρόβλεψης χρονικού διαστήματος εντός του οποίου θα είναι επιτρεπτή η διαθεσιμότητα στην αγορά, δηλαδή η προμήθεια για διανομή, κατανάλωση ή χρήση στην αγορά της Δημοκρατίας στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, του αποθέματος πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης, των οποίων η πώληση απαγορεύεται μετά την 3^η Ιουλίου 2021 δυνάμει της σχετικής Οδηγίας.
2. Αναφορά του νησιώτικου χαρακτήρα και των ιδιομορφιών της Κύπρου ως κριτηρίων που θα λαμβάνονται υπόψη από την αρμόδια αρχή κατά την αξιολόγηση των μέτρων που καταρτίζονται από αυτή, με στόχο τη μείωση της κατανάλωσης των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που προβλέπονται στο προτεινόμενο νέο παράρτημα, δηλαδή για τα κυπελάκια και τους περιέκτες τροφίμων.
3. Παροχή διακριτικής ευχέρειας στην αρμόδια αρχή για καθορισμό του περιεχομένου των αναφερθέντων ανωτέρω μέτρων.
4. Καθορισμός των εθνικών στόχων μείωσης της κατανάλωσης των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που προβλέπονται στο αναφερόμενο παράρτημα με σχετικό διάταγμα του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και όχι με σχετικούς κανονισμούς που θα κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση.
5. Διασαφήνιση του ρόλου που θα επιτελούν οι αρχές τοπικής διοίκησης στην εφαρμογή των ρυθμίσεων που προβλέπονται στο υπό εξέταση νομοσχέδιο, ειδικότερα όσον αφορά στην κάλυψη του κόστους για τη συλλογή των αποβλήτων των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που θα απορρίπτονται σε δημόσια συστήματα συλλογής.

6. Απουσία εμπλοκής των εμπλεκόμενων/ενδιαφερόμενων φορέων κατά το στάδιο καθορισμού των οικονομικών συνεισφορών για τον καθαρισμό των απορριμμάτων των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης.
7. Παροχή διακριτικής ευχέρειας στον υπουργό να καθορίζει συστήματα επιστροφής εγγύησης και/ή στόχους χωριστής συλλογής για σχετικά προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, δίδοντάς του με αυτό τον τρόπο τη δυνατότητα εναλλακτικής επιλογής.

Ο διευθυντής του Τμήματος Περιβάλλοντος, σχολιάζοντας την πρώτη επιφύλαξη της επιτροπής, διευκρίνισε ότι, βάσει των προνοιών της σχετικής Οδηγίας, δεν απαγορεύεται η διαθεσιμότητα των εν λόγω πλαστικών προϊόντων στην αγορά για σκοπούς εξάντλησης του αποθέματος αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω απόθεμα διατέθηκε στην αγορά πριν από την 3^η Ιουλίου 2021, δηλαδή πριν από την καταληκτική ημερομηνία μεταφοράς των προνοιών της σχετικής Οδηγίας στην έννομη τάξη των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, ο ίδιος δήλωσε ότι επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια έκαστου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αποφασίσει εν πρώτοις αν θα θέσει χρονικό περιορισμό ως προς την εξάντληση του αποθέματος των εν λόγω πλαστικών προϊόντων και ακολούθως να καθορίσει το χρονικό αυτό διάστημα. Σημειώνεται ότι οι πρόνοιες του νομοσχεδίου, ως αυτό κατετέθηκε από την εκτελεστική εξουσία στη Βουλή, δεν περιλάμβαναν οποιαδήποτε ρύθμιση σε σχέση με τα αναφερθέντα ανωτέρω ζητήματα.

Αναφορικά με τη δεύτερη εκφρασθείσα παρατήρηση της επιτροπής που αφορά τις νησιώτικες ιδιαιτερότητες της Δημοκρατίας, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος πληροφόρησαν την επιτροπή ότι η Δημοκρατία έχει επιτύχει τη συναίνεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για προσθήκη της εν λόγω αναφοράς σε όλες τις σχετικές Οδηγίες, με στόχο να δίδεται η ευχέρεια να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της λήψης

αποφάσεων και ενεργειών προς επίτευξη των στόχων μίας Οδηγίας οι γεωγραφικές ιδιαιτερότητες της Δημοκρατίας ως νησιού, καθώς και το περιορισμένο μέγεθος της εγχώριας βιομηχανίας, ώστε να επιλέγεται το λιγότερο οικονομικά επαχθές για τη Δημοκρατία μέτρο. Εντούτοις, οι ίδιοι διευκρίνισαν στην επιτροπή ότι με την εν λόγω πρόνοια δεν παρέχεται η δυνατότητα στη Δημοκρατία να παρεκκλίνει από τους στόχους και τους σκοπούς της σχετικής Οδηγίας. Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, σχολιάζοντας τα πιο πάνω, εξέφρασε την άποψη ότι ενδεχομένως να είναι νομικά ορθότερο όπως η εν λόγω πρόνοια απαλειφθεί, αφ' ης στιγμής δε γίνεται ρητή αναφορά στους σκοπούς για τους οποίους τα εν λόγω χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της Δημοκρατίας θα λαμβάνονται υπόψη από την εκτελεστική εξουσία.

Αναφορικά με την τρίτη επιφύλαξη της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος ανέφεραν ότι σκοπός της εν λόγω πρόνοιας είναι η παροχή διακριτικής ευχέρειας στην αρμόδια αρχή να καθορίσει τα εν λόγω μέτρα εντός του χρονοδιαγράμματος που η ίδια θα καθορίσει με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους.

Σχετικά με την τέταρτη επιφύλαξη που εξέφρασε η επιτροπή, οι ίδιοι ανέφεραν ότι ο καθορισμός των εν λόγω εθνικών στόχων από τον υπουργό μέσω σχετικού διατάγματος περιλήφθηκε, προκειμένου να παρέχεται η αναγκαία στην όλη διαδικασία ευελιξία, και διαβεβαίωσαν παράλληλα την επιτροπή ότι πριν από την έκδοση του εν λόγω διατάγματος θα προηγείται διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους/εμπλεκόμενους φορείς. Συναφώς, οι ίδιοι ήγειραν επιφυλάξεις ως προς την εισήγηση που εκφράστηκε από μέλη της επιτροπής για τροποποίηση της εν λόγω πρόνοιας, ώστε οι εν λόγω εθνικοί στόχοι να καθορίζονται με σχετικούς κανονισμούς που θα κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση και όχι με σχετικό διάταγμα του υπουργού.

Όσον αφορά την επιφύλαξη για τον ρόλο που θα επιτελούν οι αρχές τοπικής διοίκησης στην εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος διευκρίνισαν ότι στην υπό εξέταση πρόνοια καθορίζεται η διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που περιλαμβάνονται στο σχετικό παράρτημα και ότι η εμπλοκή των αρχών τοπικής διοίκησης θα καθορίζεται στις συμφωνίες των συστημάτων διαχείρισης των αποβλήτων των εν λόγω προϊόντων.

Εν σχέσει με την επιφύλαξη της επιτροπής για την εμπλοκή των φορέων στο στάδιο καθορισμού των οικονομικών συνεισφορών, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος συμφώνησαν με εισήγηση μελών της επιτροπής όπως τροποποιηθεί η σχετική πρόνοια του νομοσχεδίου, ώστε να προβλέπεται ότι πριν από την έκδοση της προβλεπόμενης στην εν λόγω πρόνοια απόφασης θα διενεργείται διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους/εμπλεκόμενους φορείς.

Τέλος, αναφορικά με την εκφρασθείσα επιφύλαξη της επιτροπής για την προτεινόμενη σχετική διακριτική ευχέρεια του υπουργού, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος συμφώνησαν με σχετική εισήγηση της επιτροπής όπως τροποποιηθεί ανάλογα η σχετική πρόνοια του νομοσχεδίου, ώστε η προβλεπόμενη διακριτική ευχέρεια του υπουργού να μετατραπεί σε δέσμια αρμοδιότητα.

Συναφώς, στη βάση των πιο πάνω τοποθετήσεων, η επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη του εκπροσώπου του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, αποφάσισε ομόφωνα τα ακόλουθα:

1. Να τροποποιήσει τη σχετική πρόνοια του νομοσχεδίου, ώστε να προβλέπεται ότι η διαθεσιμότητα του αποθέματος πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης των οποίων η διάθεση στην αγορά απαγορεύεται από την 3^η Ιουλίου 2021 θα επιτρέπεται έως και την 30^η Απριλίου 2022, υπό την προϋπόθεση ότι η διάθεση των εν λόγω προϊόντων στην αγορά έγινε πριν από την 3^η Ιουλίου 2021.

2. Να διαγράψει τη σχετική πρόνοια του νομοσχεδίου που προβλέπει ότι κατά την αξιολόγηση των μέτρων που καταρτίζονται από την αρμόδια αρχή με στόχο τη μείωση της κατανάλωσης των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που προβλέπονται στο προτεινόμενο νέο παράρτημα θα λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες και ο νησιώτικος χαρακτήρας της Κύπρου.
3. Να τροποποιήσει τη σχετική πρόνοια που παρέχει διακριτική ευχέρεια στην αρμόδια αρχή ως προς τον καθορισμό του περιεχομένου των αναφερθέντων ανωτέρω μέτρων, ώστε αυτή να μετατραπεί σε δέσμια αρμοδιότητα.
4. Να τροποποιήσει τη σχετική πρόνοια που αφορά το κόστος συλλογής των αποβλήτων σε δημόσια συστήματα συλλογής, ώστε τα επιμέρους ζητήματα που άπτονται του εν λόγω θέματος να καθορίζονται με κανονισμούς που θα κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση.
5. Να τροποποιήσει τη σχετική πρόνοια, ώστε να απαιτείται η διενέργεια διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους/εμπλεκόμενους φορείς πριν από την έκδοση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για ορισμό των οικονομικών συνεισφορών για τον καθαρισμό των απορριμμάτων που προέρχονται από τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης που προβλέπονται στο προτεινόμενο νέο παράρτημα.
6. Να τροποποιήσει τη σχετική πρόνοια, ώστε να απαλειφθεί η διαζευκτική επιλογή του υπουργού σε σχέση με τις προβλεπόμενες στην εν λόγω πρόνοια ενέργειες για επίτευξη των στόχων, ώστε να διασφαλιστεί η χωριστή συλλογή για ανακύκλωση των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που προβλέπονται στο σχετικό παράρτημα.
Πρόσθετα με τα άνωθεν, η επιτροπή αποφάσισε κατά πλειοψηφία των μελών της να τροποποιήσει ανάλογα τη σχετική πρόνοια του νομοσχεδίου που καθορίζει ότι οι εθνικοί στόχοι μείωσης της κατανάλωσης των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που

προβλέπονται στο Μέρος Α του προτεινόμενου νέου Παραρτήματος VIA καθορίζονται με σχετικό διάταγμα του υπουργού, ώστε να προβλέπεται ότι οι εν λόγω στόχοι θα καθορίζονται με σχετικούς κανονισμούς, οι οποίοι θα κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις αναφερθείσες ανωτέρω τροποποιήσεις του κειμένου του νομοσχεδίου, καθώς και στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αποβλήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

21^η Μαρτίου 2022

Αρ. Φακ.: 23.01.062.225-2021

ΑΦ/ΑΒ/ΑΠ, ΘΚ/ΜΙ